

УДК 81'255.4 Кіплінг

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/27.203666>

Марія МАРТИНОВА,

orcid.org/0000-0003-4682-3750

*студентка V курсу гуманітарного факультету
Національного університету «Запорізька політехніка»
(Запоріжжя, Україна) mariya.foxes@gmail.com*

Ганна КОСТЕНКО,

orcid.org/0000-0003-3496-8354,

кандидат філологічних наук,

*доцент кафедри теорії та практики перекладу
Національного університету «Запорізька політехніка»
(Запоріжжя, Україна) kostenko_anna@hotmail.com*

АВТОРСЬКИЙ СТИЛЬ КІПЛІНГА У ЗБІРЦІ «КНИГА ДЖУНГЛІВ» ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ПЕРЕДАЧІ В УКРАЇНОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ

У статті досліджуються особливості індивідуального стилю у творчому доробку першого лауреата Нобелівської премії з літератури, відомого англійського письменника Редьярда Кіплінга. Метою статті є ґрунтовний аналіз індивідуального стилю Редьярда Кіплінга, окреслення художніх засобів виразності й особливості їх перекладу українською мовою на матеріалі перекладів оповідань зі збірки «Книга джунглів». У роботі доведено, що для письменника характерний власний неповторний стиль, який виражається за допомогою цілої низки стилістичних засобів виразності. Стильовою константою творчості Редьярда Кіплінга є вишукане поєднання прози та поезії, яка передує кожному оповіданню та створює «настрій» збірки. Автор використовує багатий арсенал мовних засобів (іронія, епітети, метафори, порівняння, метонімія), що стають маркерами його індивідуального стилю. Найчастішим прийомом, який застосовує автор, є порівняння, завдяки чому Кіплінг зображує навколишній світ джунглів і внутрішню боротьбу Мауглі зі своїм звіриним і людським началами. Аналізуючи переклади «Книги джунглів» українською мовою, автори дійшли висновку, що жоден із перекладів не можна назвати зразковим. Основною проблемою українського перекладу «Книги джунглів» можна визнати його незакінченість – незважаючи на те, що збірка вийшла ще в 1913 р., досі не існує повного перекладу оповідань. На стилістичному рівні контекстуальні відмінності між мовою оригіналу і мовою перекладу долаються за допомогою перекладацьких трансформацій, однак під час перекладу спостерігаються лексичні невідповідності української та англійської мов, через що майже всі перекладачі Кіплінга вдаються до недоречних лексичних трансформацій, великої кількості опущень і вилучень цілих оповідань, які значною мірою руйнують авторський задум і знижують виразність оригінального твору. Автори підкреслюють необхідність перекладацької компетентності для адекватної передачі стилю Р. Кіплінга і дають поради майбутнім перекладачам.

Ключові слова: Редьярд Кіплінг, «Книга джунглів», індивідуальний стиль, жанр, оповідання, інтерпретація, стилістичні засоби.

Maria MARTYNOVA,

orcid.org/0000-0003-4682-3750

*Fifth-Year Student of the Faculty of Humanities
of Zaporizhzhia Polytechnic National University
(Zaporizhzhia, Ukraine) mariya.foxes@gmail.com*

Hanna KOSTENKO,

orcid.org/0000-0003-3496-8354

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor of the Department of Theory and Practice of Translation
of Zaporizhzhia Polytechnic National University
(Zaporizhzhia, Ukraine) kostenko_anna@hotmail.com*

KIPLING'S STYLE IN THE "JUNGLE BOOK" AND THE PECULIARITIES OF ITS TRANSLATION INTO UKRAINIAN

This article examines the peculiarities of the individual style of Rudyard Kipling, the famous English writer and the first Nobel Prize winner in literature. The purpose of the article is a thorough analysis of the individual style of Rudyard Kipling by outlining the stylistic expressive means and peculiarities of their translation into Ukrainian based on translated

stories from "The Jungle Book" collection. The paper also proves that the writer is characterized by his own unique style, which is expressed by a number of stylistic means of expression. The stylistic constant of Rudyard Kipling's work is a sophisticated combination of prose and poetry that precedes each narrative and creates the mood of the collection. The author uses a rich arsenal of linguistic means (irony, epithets, metaphors, comparisons, metonymies) that become markers of his individual style. The most common technique used by the author is the comparison, which helps him to portray the jungle world and Mowgli's inner struggle with his beastly and human origins. Analyzing the translations of "The Jungle Book" into Ukrainian, the authors conclude that none of the translations can be considered exemplary. The main problem with the Ukrainian translation of "The Jungle Book" is its incompleteness – despite the fact that the collection was published in 1913, there is still no complete translation of the stories. At the stylistic level, contextual differences between the original language and the translation language are overcome by translation transformations, however there appear lexical inconsistencies of the Ukrainian and English languages, resulting in the fact that almost all Kipling translators resort to inappropriate lexical transformations, a large number of omissions, and the removal of whole stories, which largely destroy the author's layout and reduce the original expressiveness. The authors emphasize the adequate translation skills to be used in order to precisely convey R. Kipling's style and give some pieces of advice for future translators how to cope with difficulties.

Key words: Rudyard Kipling, *The Jungle Book*, individual style, genre, short story, interpretation, stylistic means.

Постановка проблеми. Переклад художньої літератури становить основу для розуміння національно-культурної специфіки іншого народу, а неправильний переклад літературного тексту може спотворити естетичну цілісність твору і його прагматичний вплив на читача. Оповідання, як і будь-який інший літературний жанр, мають свою специфічну мовну картину світу і є складовою частиною культурної спадщини народу. Протягом багатьох десятиліть твори Редьярда Кіплінга зі збірки «Книги джунглів» є найпопулярнішими серед читачів по всьому світу, і правильний і адекватний переклад його оповідань і їхніх стилістичних особливостей допомагає глибше проникнути в англомовну історію і культуру.

Аналіз досліджень. Питаннями дослідження творчості Редьярда Кіплінга на мовознавчому та перекладознавчому рівнях займалися такі вчені, як Ф. М. Скляр, С. Р. Габріелян, А. В. Головні, І. Д. Олійник, однак вони не охоплюють всієї бібліографії автора, здебільшого акцентуючи увагу на поетичному доробку Кіплінга. Перлина творчості письменника, «Книга джунглів», не втрачає актуальності і для сучасної читацької аудиторії. Щороку з'являються нові переклади українською мовою, і досі немає праць, присвячених всебічному вивченню організації та функціонування стилістичних засобів як в оригінальному тексті збірки Р. Кіплінга «Книга джунглів», так і в її україномовних перекладах.

Мета статті полягає в аналізі особливостей поетичного світу збірки «Книга джунглів» Редьярда Кіплінга та їх збережені під час перекладу українською мовою.

Виклад основного матеріалу. Авторський стиль виникає на основі переплетення багатьох особистісних і соціальних чинників, проходить певні стадії свого розвитку, має цілу низку чинників (наприклад, світогляд митця, суспільно-

історичні умови, співвідношення традиції та новаторства та ін.), своїх носіїв (зовнішня форма художнього твору, композиція, плани зображення та вираження, система образів та ін.), а також може змінюватися з часом.

Аналіз особливостей індивідуального стилю письменника – складне завдання, що дає більш повну картину розуміння його твору. Невід'ємною частиною індивідуального стилю письменника є мова художнього твору, в якій художник відтворює свій естетичний маніфест (кредо), сприйняття та розуміння дійсності.

Джозеф Редьярд Кіплінг (1865–1936) – перший лауреат Нобелівської премії в літературі серед англійських письменників. Колекція історій Редьярда Кіплінга «The Jungle Book» («Книга джунглів») алегорично представляє собою поєднання Сходу й Заходу, відображення нерозривного зв'язку двох культур, співзвуччя досвіду життя в Індії й навчання у приватних і строгих навчальних закладах манірної Англії.

«Книга джунглів» є не традиційною збіркою творів, а єдиним, цілісним твором, своєрідним романом, утвореним із надзвичайно строкатого, різноманітного матеріалу. Суттєвим є й те, що в назву винесено слово «книга», що вживається в біблійній традиції та вказує на релігійно-нормативне значення зображуваного: «Книга джунглів» входить у контекст «Книги буття». Однак сама назва твору вводить в оману. З чотирнадцяти розділів книги десять проходять у джунглях, а інші – ні. Тюлень Котик і зовсім перебуває поза джунглями; його пригоди відбуваються в Беринговому морі. Останні два розділи відбуваються у військовому таборі поблизу Равалпінді, у теперішньому Пакистані. Кожній казці передують невеликий вірш, який і створює «настрій» подальшої прози. Кіплінг був не тільки прекрасним прозаїком, а й блискучим поетом. Перед читачем він

ставить недитячі, серйозні питання, вирішення яких ще попереду.

Стиль літературного твору характеризується певним набором експресивних засобів і спеціальних «технологій» їх використання, що впливають із цілісності ідеологічного змісту й естетичної системи оригіналу (Ференц, 2011: 210). Стилістичний рівень мови Кіплінга становлять тропи, до яких належать такі зображальні засоби мови, як порівняння, епітет, метафора, метонімія, гіпербола, іронія та ін.

Стилістичний прийом, що зустрічається у творі найчастіше, – це порівняння. Наприклад, «*Mother Wolf shook herself clear of the cubs and sprang forward, her eyes like two green moons in the darkness*» (Kipling, 1913: 9). – «Мати Вовчиця поважно вийшла з своїми вовчятами, і очі в неї спалахнули» (Кіплінг, 1979: 58). – «Мати неквапно вийшла з печери зі своїми вовчятами, і її очі зблиснули» (Кіплінг, 2013: 36).

У першому випадку очі матері Мауглі не є буквально місяцем, вони не обертаються навколо її голови, як місяць обертається навколо Землі, але цей опис створює яскравий образ очей Матері Вовчиці, великих і круглих від гніву.

На наш погляд, можна було би перекласти цю фразу так: «Мати Вовчиця вийшла з печери зі своїми вовчятами, її очі сяли, ніби два місяці». Однак, як бачимо з перекладу, вся образність зникає під час перекладу українською мовою, коли використовується прийом вилучення, і фраза вже відрізняється від оригіналу. Іншими прикладами порівняння можуть слугувати: «*to shake, like the deck of a steamer*», «*his tail like spun silk*» та ін.

Коли Кіплінг описує Багіра, він також використовує вишукані порівняння: «*Bagheera's eyes were as hard as jade stones*» (Kipling, 1913: 42). Це порівняння зберігає в перекладі тільки Д. Радієнко: «Очі пантери гостро зблиснули, мов два смарагди» (Кіплінг, 2013: 16). Це не означає, що очі пантери були буквально такими ж твердими, як дорогоцінний камінь; Кіплінг має на увазі суворий погляд, яким Багір дивиться на Мауглі, і тому використовує образність, щоб висловити це.

У цьому моменті в оригінальній казці йдеться про Багіра, чорну пантеру, і ми можемо помітити, що Кіплінг пише «*on his coat*», а в перекладах це відображено як «на її шкурі» / «на її чорному хутрі». З цією трансформацією пов'язана різниця у граматиці англійської та української мов. Всі основні власні імена в казках про Мауглі були придумані Р. Кіплінгом, а перекладені з мови хінді. Так, «*Bagheera*» на хінді означає «пантера»,

«*Baloo*» ведмідь, «*Hathi*» слон, «*Shere Khan*» цар тигрів, «*Bandar-log*» мавпячий народ.

Варто зазначити, що категорія роду в англійській мові доволі умовна – здебільшого всі тварини належать до загального роду, тобто з ними використовують займенник «*it*». Кіплінг протягом усього твору вживає займенник «*he*», коли йдеться про Багіра. Однак у свідомості українців пантера – тварина жіночого роду. Саме тому в усіх українських перекладах «Книги джунглів» Багіра – це персонаж жіночого роду, що характеризується витонченістю і хитрістю. У перекладах її образ видозмінений, він не просто доповнений, а надуманий, оскільки Багіра уявляється як жіночна цариця Джунглів, хоча в оригінальних казках це сміливий, мужній, гордий і владний персонаж, котрий протиставляється злому Шер-Хану.

Проте складно звинувачувати перекладачів у зробленій ними грубій помилці, бо, якщо б вони переклали *Bagheera* як *Багір*, це дисонансувало б з тим фактом, що Багір – це пантера. Хоча й очевидно, що існують самці пантери, все одно, це слово асоціюється в українській мові із жіночим образом, героїнею. Таким чином, в усіх перекладах опису дій або характеристик, пов'язаних із Багірою, відбувається заміна слова «*he*» на «*вона*», «*him*», «*his*» на «*їй*» і «*її*» відповідно.

Другим стилістичним прийомом за частотою вживання є епітет, який допомагає автору виражати сутність і надавати емоційну характеристику. Також це поетичне й образне зображення. Серед епітетів можна знайти як прості («*blazing eyes*» (сяючі очі), «*humming song*» (гудлива пісня)), так і складні («*slow-footed she-elephant*» (повільна слониха), «*man-killing means*» (засоби для вбивства людей)). Епітети присутні в перекладах В. Прокопчука та Г. Швець у великій кількості, однак Л. Старікова та Д. Радієнко часто нехтують епітетами, вилучаючи всю образність зі своїх перекладів.

Художнє перебільшення, гіпербола, також присутня у творі. Цей троп використовується для того, щоб привернути увагу, коли шакал Табакі говорить: «*For such a mean person such as myself, a dry bone is a good feast*» (Kipling, 1913: 3). – «Для такого як я, і обгризана кістка за щастя» (Кіплінг, 2019: 7). – «А для такого сіромахи, як я, і обгризений маслак – розкіш» (Кіплінг, 2013: 3).

Суша кістка насправді не є хорошим бенкетом для кого-небудь, але Табакі хоче показати, що він настільки бідний і нужденний, що може знайти їжу там, де інші її не бачать. Хоча перекладачі і вдаються до більш буквального перекладу, сенс у фразі не втрачається. Не дуже доречно звучить переклад кістки у Д. Радієнка як «маслак»,

оскільки не всім читачам буде зрозуміло, що це кістка стегна, і така конкретизація не сприяє кращому розумінню фрази.

Метафори також відіграють важливу роль у творі. З одного боку, метафора дуже схожа на порівняння, але її складніше помітити, адже в метафорі немає слів «немов», «начебто», «як» та інших, які вказують на зіставлення об'єктів (Lakoff, 1993: 208). Метафоричне зображення вогню – центральне у творі. В індійській культурі він постає у трьох іпостасях: багаття, блискавки й сонця. У казці Кіплінга він постає у вигляді квітки, котра на всіх навіює жах, але асоціюється з хоробрістю і джерелом тепла.

Використання метафоричного терміна «Червона квітка» говорить про щось красиве, привабливе і, зрештою, смертельне; таким чином, це сильний спосіб описати незбагненно оманливе, але небезпечне полум'я вогню. Усі звірі використовують метафору «Red flower (Червона Квітка)», коли говорять про полум'я. Їм не подобається справжня назва, вона їх лякає: «No creature in the Jungle will call fire by its proper name. Every beast lives in deadly fear of it, and invents a hundred ways of describing it» (Kipling, 1913: 23). – «Але жодна істота в Джунглях не назве вогонь справжнього назвою. Всі вони відчувають перед ним смертельний жах і шукають сотні способів описати його» (Кіплінг, 1979: 10). – «Так Багіра називала вогонь, тому що жоден мешканець Джунглів не наважиться називати вогонь його справжнім ім'ям. Кожен відчуває перед вогнем первісний страх і намагається не говорити про нього» (Кіплінг, 2010: 13). – «Червоною Квіткою пантера називала вогонь, який наводив на мешканців джунглів такий страх, що вони боялися навіть вимовляти це слово» (Кіплінг, 2019: 27).

Усі перекладачі при перекладі цієї метафори вдаються до калькування, і цей спосіб перекладу якнайкраще підходить для цієї фрази. Однак можна також побачити, що Л. Старікова у своєму перекладі дещо спрощує фразу, і її переклад не передає читачеві той жах, який відчувають звірі від згадки про квітку.

Коли Мауглі співає свою пісню, «Mowgli's song» (Пісня Мауглі), він вимовляє таку фразу: «I am two Mowglis» (Kipling, 1913: 112). Буквально він лише один Мауглі, однак говорить це, щоб виразити внутрішній конфлікт. Частина його відчуває свою належність до джунглів, а інша частина відчуває потяг до людського суспільства. Він розгублений, і ці два бажання здаються двома різними Мауглі, що живуть всередині нього: «Два Мауглі в мені» (Кіплінг, 1979: 61). – «Два Мауглі борються

в тілі моїм / Два Мауглі б'ються у серці одним...» (Кіплінг, 2010: 57). – «У мені два Мауглі, але шкура Шер Хана в мене під ногами» (Кіплінг, 2013: 36).

Як можна побачити з прикладів, найкращі переклади цього вірша у Н. Тисовської, однак Л. Солонько та Д. Радієнко зберегли структуру вільного вірша Р. Кіплінга та його задум, натомість Г. Швець вдалася до римування, що для найменших поціновувачів творчості Кіплінга, навпаки, може ще більше посилити інтерес до твору. З тієї самої пісні є ще один чудовий приклад на цю тему: «These two things fight together in me as the snakes fight in the spring» (Kipling, 1913: 111). – «Ці дві думки змагаються в мені, як напровесні борються гади» (Кіплінг, 1979: 60). Мауглі посилається на те, що він відчуває і радість від поразки Шер-Хана, і скорботу, що більше не належить ні до джунглів, ні до села; він використовує образ двох змій, які борються, щоб пояснити свій внутрішній стан.

В оповіданні про Котика його мати висловлює невдоволення, здавалося б, нескінченними прагненнями сина знайти ідеальний пляж, вільний від усіх, і Котик відповідає цією метафорою: «Remember, mother, it is always the seventh wave that goes furthest up the beach» (Kipling, 1913: 134). – «Матусю, ти ж знаєш, що саме сьомий вал накочується на берег» (Кіплінг, 2019: 339).

Він припускає, що абсолютно нормально мати невдачі в житті, оскільки успіх приходиться не відразу і зовсім не легко; це схоже на сьому хвилю, а не на першу, другу або навіть на шосту, яка просуває її далі по березі. На жаль, у більшості видань історія про Котика відсутня. Однак переклад Л. Старікової зберігає цю метафоричність, і такий переклад можна вважати адекватним.

«It is the hardest thing in the world to frighten a mongoose, because he is eaten up from nose to tail with curiosity» (Kipling, 1913: 150). – «Налякати мангусту – найважча справа у світі, бо це найдотливіша істота на землі» (Кіплінг, 2019: 256). Мангуста Ріккі-Тіккі-Таві буквально не їдять (із цікавості чи чогось іншого); це метафора того, наскільки фундаментальною рисою є цікавість для особистості мангуста. На жаль, для перекладу Л. Старікова вибрала описовий спосіб, загубивши оригінальну метафору Р. Кіплінга.

Метонімія – це тип зіставлення понять у художній літературі, коли одне поняття використовується з властивостями іншого; відбувається заміна назви одного предмета чи явища на інше через суміжність деяких їхніх характеристик, проте подібність між цими поняттями не спостерігається (Littlemore, 2015: 123). Уся книга пронизана метонімією джунглів. Джунглі вирішують, що відбувається з пер-

сонажем, але Кіплінг насправді має на увазі персонажів всередині джунглів, а не самі нетрі. Закон джунглів – це також закон, який передається через покоління мешканців джунглів.

Різновидом метонімії є синекдоха, засіб кількісної заміни понять, у якому одиничне явище замінюється кількісним або навпаки. У реченні «*Never a cobra dared show its head inside the walls*» (Kipling, 1913: 173) голова – синекдоха всієї істоти. «*Саме тому жодна змія більше не наважувалася навіть носа поткнути за огорожу саду*» (Кіплінг, 2019: 69). Завдяки контекстуальній заміні на майже синонімічну фразу в українській мові синекдоха зберігається, і мова Кіплінга не втрачає образності, тому такий переклад можна вважати адекватним.

Іронія – це один зі способів комічного сприйняття дійсності, що містить у собі приховане глузування та лукавство над фактами чи людьми. Головною ознакою застосування іронії є те, що автор прагне показати істинну протилежність значення, яка є прихованою. Кіплінг часто використовує іронію у своєму творі. Балу намагається висловити свою неприязнь до Мавп, використовуючи словесну іронію. Він припускає, що вони настільки ж здатні жаліти, наскільки гірський потік може зупинитися, а літне сонце може подарувати прохолоду спекотного дня. Він глузує: «*The pity of the Monkey-People!... The stillness of the mountain stream! The cool of the summer sun!*» (Kipling, 1913: 42). – «*Тебе пожаліло Мавпяче Плем'я! – закричав Балу. – О спокій гірського потоку! О прохолода літнього сонця!*» (Кіплінг, 1979: 17). – «*Мавпячі жалоці!...чмихнувведмідь.–Ицобулодали?»*»(Кіплінг, 2019: 43). – «*Жалоці Мавпячого Народу! – плюнув Балу. – Спокій гірської річки! Холодочок літньої спеки! А що було далі, ти, дурко?»*» (Кіплінг, 2013: 16). – «*Тобі співчувало Мавпяче Плем'я! – зафиркав Балу. – Пішов шукати співчуття у мавп! Та це ж все одно, що шукати спокою біля гірського потоку чи прохолоди в літнього сонця!*» (Кіплінг, 2010: 20).

Як можна побачити, в перших двох випадках переклад виглядає не зовсім доречно: іронія втрачається, і не зрозуміло, чому Л. Старікова вирішила вилучити цей момент, і навіщо в перекладі В. Прокопчука Балу згадує річки та сонце. Натомість найкращим серед запропонованих є переклад Г. Швець – завдяки додаванню в перекладі

зберігається стилістичний троп.

Ще один чудовий приклад ситуаційної іронії виникає в розмові Мауглі та вовків. Мауглі заперечує: «*Again? Last time it was because I was a man. This time it is because I am a wolf*» (Kipling, 1913: 103). – «*Минулого разу мене прогнали за те, що я Людина, а тепер за те, що я вовк*» (Кіплінг, 1979: 57). Це ситуативна іронія, тому що читач подумає, ніби Мауглі буде прийнятий суспільством тварин з огляду на його освоєння Закону про джунглі, незважаючи на той факт, що він людина, але він лишається ізгоєм. Іронію у цьому виразі чудово передали всі перекладачі.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що використані Р. Кіплінгом стилістичні прийоми створюють систему образів, які здійснюють емоційний вплив на читача. На стилістичному рівні контекстуальні відмінності між мовою оригіналу і мовою перекладу долаються за допомогою перекладацьких трансформацій. При перекладі оповідань «Книги джунглів» необхідно якомога точніше передати емотивний стан персонажів і їхні оригінальні образи. Перекладачеві необхідно підбирати лексичні засоби, щоб при передачі стилістичного прийому не була порушена його культурна самобутність. Основна проблема українського перекладу «Книги джунглів» – його незакінченість. Більшість перекладачів мають справу лише з історією про Мауглі, ігноруючи оповідання про слоненя Тумаї, про Ріккі-Тіккі-Таві, про білого морського котика на ім'я Котик, про плем'я людей і військовослужбовців.

Серед стилістичних прийомів найпоширенішими в текстах є порівняння, епітет, метафора, метонімія, гіпербола. На основі проведеного нами аналізу можна зробити висновок, що найчастішою перекладацькою трансформацією є калькування, але за відсутності повного еквівалента лексичного відповідника в українській мові перекладачі вдаються до використання прийомів генералізації або конкретизації. Повністю втрачені переклади стилістичних прийомів найчастіше зустрічаються у Л. Старікової та Д. Радієнко. Через розбіжності в семантичній структурі двох мов стилістичні прийоми часто передаються українською мовою з розширеним або звуженим значенням, що здебільшого не впливає на експресію прийому і його контексту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ференц Н. Основи літературознавства : підручник. Київ : Знання, 2011. 431 с.
2. Кіплінг Р. Книга джунглів : збірник / пер. Л. Старікова ; адапт. та передм. А. Клімова. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 237 с.
3. Кіплінг Р. Мауглі : оповідання / пер. з англ. В. Прокопчук. Київ : Веселка, 1979. 129 с.

4. Кіплінг Р. Мауглі : оповідання / пер. з англ. Г. Швець. Київ : Країна Мрій, 2010. 400 с.
5. Кіплінг Р. Мауглі / пер. з англ. Д. Радієнко. Харків : Фоліо, 2013. 80 с.
6. Kipling R. The Jungle Book. New York : The Century Co., 1913. 244 p.
7. Lakoff G. The Contemporary Theory of Metaphor. *Metaphor and Thought* / ed. by A. Ortony. Cambridge : Cambridge University Press, 1993. P. 202–251.
8. Littlemore J. Metonymy : Hidden Shortcuts in Language, Thought and Communication. Cambridge : University Press, 2015. 227 p.

REFERENCES

1. Ferents N. S. Osnovy literaturoznavstva : pidruchnyk [Fundamentals of Literary Studies : Textbook]. Kyiv : Znannia, 2011. 431 p. [in Ukrainian].
2. Kiplinh R. Knyha dzhunhliv : zbirnyk [per. L. Starikova; adapt. ta peredm. A. Klimova] [The Jungle Book: A Collection [trans. L. Starikov; adapt. and pre. A. Klimov]]. Kharkiv : Klub Simeinoho Dozvillia, 2019. 237 p. [in Ukrainian].
3. Kiplinh R. Mauhli : opovidannia [per. z anh. V. Prokopchuk] [Mowgli: A Story [trans. from English. V. Prokopchuk]]. Kyiv : Veselka, 1979. 129 p. [in Ukrainian].
4. Kiplinh R. Mauhli : opovidannia [per. z anh. H. Shvets] [Mowgli: A Story [trans. from English. G. Shvets]]. Kyiv : Kraina Mrii, 2010. 400 p. [in Ukrainian].
5. Kiplinh R. Mauhli [per. z anh. D. Radiienko] [Mowgli [trans. from English. D. Radienko]]. Kharkiv : Folio, 2013. 80 p. [in Ukrainian].
6. Kipling R. The Jungle Book. New York : The Century Co., 1913. 244 p.
7. Lakoff G. The Contemporary Theory of Metaphor. *Metaphor and Thought* / ed. by A. Ortony. Cambridge : Cambridge University Press, 1993. P. 202–251.
8. Littlemore J. Metonymy : Hidden Shortcuts in Language, Thought and Communication. Cambridge : University Press, 2015. 227 p.